

Una dona i una galeria atípiques

La Charpa no és una galerista a l'ús. Reconeix que funciona per intuïció —potser la millor manera d'acostar-se a l'art— i dirigeix des de fa anys dues galeries: l'una a Gandia i l'altra a València. Noms com els de Pepe Romero, José Guillén o Manolo Rey han tingut en la Charpa, no sols una galerista, sinó també una amiga.

A. Robles

Vas molt guapa.

—Sí, vaig guapíssima.

—¿Aquest jersei és de la Cordellat?

—No, vida meua, de Monte. Tot allò que veges esgarrat o que li falte un botó és de Montesinos (i amolla una riallada àmplia i sonora que s'es-campa per la galeria, galeria que a aquestes hores és deserta i ocupada per l'exposició d'un dels millors amics de Charpa, l'escultor Evarist Navarro. És millor deixar-ho clar de bon començament, Mercedes Moreno Escrivà, Charpa, sent passió pels seus amics i debilitat per l'escultura). Paca Cordellat no m'agrada un duro. Des que vaig conèixer Francis allà pel 71, l'únic que m'agrada és ell. Per això, sempre que puc, porte roba seua. Francis és encantador i una persona normalíssima, tan creatiu... ¿Però hem de parlar de Francis?

—Si vols...

—¿Ai, m'encanta! Aquesta galeria és com la botiga de Francis, tot a trosos. Jo vaig conèixer Francis una nit sopant en La Conquense, en ple barri del Carme. M'hi vaig acostar i li vaig dir: ¿Qui ets? Va riure i em va dir: Francis. I li vaig dir: ¿Ai, m'encantes! Després, ja vaig controlar que tenia una botiga i tot el rotllo. Francis per a mi és la persona que em fa ganes de continuar amb la galeria, a nivell creatiu, de fer coses. És un tio que sense diners i sense suport de ningú ha arribat molt amunt. Sí, sí, de ningú. L'únic creatiu que tenim amb nivell és Francis, i el tenen apalancat, mentre fan costat a la mediocritat. Jo no vull ficar-me amb ningú particularment, però és així... Si hi ha cap persona en la qual pense molt a l'hora de funcionar és Francis, perquè té una carrera molt semblant a la meua.

—¿I Antonio Girbes?

—¿Ai, Antonio Girbes! El conec des de fa la tira d'anys. És el meu gran amor. El meu gran amor vol dir que és el millor amic que tinc, el que més m'estime. És superencantador, amable i a més un gran fotògraf.

—¿I la teua filla? Perquè crec que estàs embarassada i vols tenir una xiqueta.

—¿La meua filla! La Colometa. Encara no sé si serà xiquet, xiqueta o tirarà a banda, això. Sí, serà una xiqueta i, si no, com diu Pepe Romero, mariqueta (Rialles). Siga el que siga, li posarem Colometa. Francis li farà el vestit per batejar-la. ¿Ai! No la batejarem, però hem de fer una festa de batejar només pel vestuari i pel rotllo. O siga, que si la xiqueta aquesta ve al món serà privilegiadíssima, estarà tot el dia de volta.

—L'alcalde del teu poble és l'únic en tota la comarca que és d'AP, ¿veritat?

—No l'alcalde de Gandia no és d'AP. No sabré jo el que hi ha a Gandia.

—Vull dir el poble on vas nàixer.

—¿La Font d'En Carròs? És veritat. Però quan em pregunten a nivell polític, sempre dic de Gandia. ¿Ai, la Font! ¿M'encanta la Font! A més, jo sóc de poble, sóc d'allí. Encara que m'agradaria ser d'una altra manera, el meu carnet d'identitat, aquest de la cara, és de la Font total. L'alcalde del meu poble i tota aquella gentola és que no saben de què va la pel·lícula. Jo m'estime molt la Font, tot i que els meus pares diguen que sóc un «bitxo raro». A la Font hi ha molta gent que no em pot ni veure. Diuen que estic boja, però, a mi, m'agraden. Jo, si hagués sigut tio, hauria sigut paleta. M'encanta la construcció, les bastides, el ciment, i com que no hauria

A. GIRBES

arribat a ser arquitecte, ara seria paleta.

—Això podria explicar la teua debilitat per l'escultura.

—Jo crec que sí, que ve de la meua impossibilitat de pujar a les bastides. És una frustració que he portat pel costat més fàcil. Per a mi és més còmode controlar una galeria que treballar dalt d'una bastida.

—Tota la modernor femenina valenciana, i la no tan femenina, no s'ho acaben, que tingues uns amics artistes tan guapos.

—Clar, ¿per què creus tu que he muntat una galeria? Per controlar-los. Jo crec que la cara de la gent respon al seu treball. Evarist Navarro, Pepe Romero, Antonio Girbes són així de guapos perquè tenen i desenvolupen un treball que els il·lusiona, bonic.

«Crec que la meua debilitat per l'escultura em ve de la impossibilitat de pujar a les bastides».

—*¿Com va la teua galeria de Gandia?*

—Bé, Gandia és per a mi el pou amb el qual puc mantenir aquesta galeria de València.

—*¿Abans de ser la Charpa, què feia Mercedes Moreno?*

—La meua vida és un rotllo, em ric jo de l'Anaïs Nin. Em vaig casar amb el meu marit una setmana abans que tingués lloc el feliç esdeveniment, perquè vivia a París, i a mi m'encantava viure a París. Quan duia un mes vivint-hi, quan ja controlava els museus i les galeries, vaig començar a sentir-me dona d'un home i, això, no ho suportava. Als vint-i-dos dies d'estar a París, un dia va arribar Pedro a casa i em va dir: Mercedes, ¿canviem de casa? I jo li vaig dir: No, me'n vaig a la Font perquè ací no puc fer el que m'agrada. Vaig arribar pel Nadal i els

meus pares em van preguntar que què volia i, mira, em van regalar un antre i vaig muntar una galeria. Jo crec que, més que muntar una galeria, el que vaig fer va ser posar-me en contacte de nou amb la gent que trobava a faltar. Allò es va convertir en un mitjà molt eficaç per tenir al voltant les coses que feien els meus amics.

La meua primera exposició era de per riure. Vaig exposar totes les obres dels professors de l'Escola de Belles Arts. ¡Ha, ha, ha! No m'agradaven un duro, però vam fer un col·lectiu amb Amérigo, Genaro Lahuerta, Lozano, Ciriaco. Al cap de poc vaig entrar a l'escola i vaig començar a veure el que feien els alumnes, que era bastant més interessant.

Jo vaig estar a l'escola i per això els conec a tots. No estudiava, però a final de curs sempre me n'anava de viatge, i és que no he pogut suportar

mai els exàmens de consciència. El meu és tot intuïció i passió, i fent això no pot eixir-me malament. El dia que fracasse tancaré la paradeta i em faré empleadeta de Francis. El fet més important de la meua galeria de València és que continua oberta per als meus amics. Després, hi ha les individuals que he aconseguit, com la de Solano o Mapplethorpe. Aquesta última gràcies a Vijande que, per a mi, encara continua ací i que és el peoner de l'avantguarda a l'Estat espanyol.

—*¿Què et sembla el treball d'altres galeristes com tu, per exemple Juana Aizpuru?*

—És una galerista com una altra. A mi és que les dones no m'agraden, m'interessen més els homes. Això, no ho poses, perquè les dones m'odiaran a mi també.

Juana Mordó era tota una altra cosa. La seua tasca és similar a la de Vi-

jande i potser i tot més important perquè, de fet, va començar abans. Aizpuru va arribar a ser galerista amb un capital i unes relacions. Avui està funcionant, però *c'est tout*. La Mordó era una altra cosa, jo la vaig conèixer tres dies abans de morir-se i recordaré sempre un gest que va tenir amb mi. Em va posar una mà a la cara i em va dir: «Ets molt jove, et veig moltes ganes de treballar i m'agradaria que continuasses».

—*Pepe Romero i Evarist Navarro faran la primavera vinent una exposició amb l'Aizpuru, ¿no és així?*

—Sí, això m'han dit. No en sé més.

—*¿Per què ets tan maligna?*

—Potser perquè no puc fer el que fan altres. ¡Ha, ha, ha! El que no faig mai és enganyar-me a mi mateixa. Conec les meues possibilitats, i, en aquest sentit, potser és per una mica d'enveja. Per a Pepe Romero i Evarist, exposar a Madrid significa una cosa molt important i jo m'alegre per ells. També està molt bé que l'Aizpuru controle el que he fet fins ara.

Em fa gràcia que tots em digueu maligna. Quan tens alguna cosa a fer, has de lluitar per aconseguir-ho. A voltes, un tria el camí més fàcil, i això, a molta gent, li pot semblar maligne, però jo aplaudisc inclús aquesta iniciativa.

—*¿A València, on es pot anar a les dues de la matinada?*

—Jo no tinc horaris per anar per València. ¡Ha, ha, ha! En qualsevol cas, depèn amb qui estigues i amb qui t'ho faces en un moment determinat. Durant un temps, la gent tendia a ajuntar-se i fer moguda. Avui dia, la gent s'ha adonat que la moguda és una cosa que roba molt de temps i s'ha posat a fer faena. No es pot estar sempre fent moguda, i ací a València som molt proclius a anar al carrer i de marxa continuament.

—*Digues-me el nom d'un pintor.*

—Manolo Rey. És un home al qual he vist treballar. M'ha ensenyat molt i és el pintor que ha d'eixir, tot i que no siga a nivell de paperassa. També hi ha José Guillen. Són artistes que no estan dins la moguda. Treballen i passen de tot.

—*¿Quin és el perfum de la postmodernitat?*

—Renegue de la postmodernitat, perquè és un potpurri de tot i odie els perfums. El que m'encanta són els homes guapos i ben vestits: Romero, Montesinos, Girbes...

—*Diuen que la teua casa de la Font és un museu.*

—Tinc algunes obres: Mompó, Tei-

xidor, Gordillo, Plensa i tinc una cosa molt bona, ma casa.

—*¿Bijuteria o joieria?*

—A mi m'agraden els brillants, res de disseny modern, ni coses d'aquestes. A mi, dóna'm brillants, que on hi haja l'or, que es lleve la plata.

—*¿Els cavallers les prefereixen rosses o els prefereixen cavallers?*

—Ha, ha, ha. Jo crec que els cavallers prefereixen. Què hi fa que siguen rossos o morenes. L'important de la gent és que respiren.

seny, una farsa, és una moda, però molt barata. El *look* existeix en gent que no sap què és el *look*, i la majoria imiten els que sempre l'han tingut. El *look* és un maquillatge. Com diuen en el meu poble, molta flor i poca bel·loc. És un tema que m'interessa molt poc. De fet, quan es produeix un canvi tan dràstic, em gire i busque el primer camioner que trobe.

—*¿Quina n'has armat en el museu Picasso que fins ací han arribat notícies del succés?*

«Em fa gàcia que tots em digueu maligna».

—*¿No creus que torna el luxe?*

—No és que torne, és que el qui el té el lluu. De luxe, n'hi ha hagut sempre. Qui no pot arribar a ell, l'imita i qui pot, el té a casa. ¡Ah, si jo podia! Luxe a tot estrop. Sóc molt ambiciosa.

—*¿No odies la paraula dissenyador i disseny?*

—Sobretot en aquests moments. Hem arribat a un punt en el qual, parlant en plata, em fa una mica de fàstic tot aquest rotlló.

Sense haver evolucionat en aquest tema, sense tenir quasi criteris, ens han implantat la història que tot és vàlid, i no és això. Si et fixes, ara s'han donat molts premis i s'han fet moltes mogudes —això sí que són mogudes i no la moguda nocturna valenciana— a qualsevol tio o tia que fa tres dies que dissenya. No vull ficar-me amb ningú, però m'indignen totes aquestes històries. És que és veritat, només funciona allò que és mediocre, és un boom de tres dies.

—*¿I el look?*

—Per a mi, el *look* és com el dis-

—Jo pensava que havia d'anar al museu Picasso de París amb alguna cosa molt espanyola i em vaig endur la capa de Montesinos. ¡Marededéu del Carme, quin escàndol! Va ser molt divertit, perquè per entrar al museu cal pujar unes escales que aquell dia eren pleníssimes de gent. Com que anava amb la capa i amb Girbes, que anava ple de càmeres i no parava de fer-me fotos, la gent s'apartava i no feia més que preguntar si era una actriu o algun famós. Dins del museu vam voler tirar algunes instantànies.

Em vaig col·locar i un grup d'anglesos va començar a rodejar-me. Em vaig posar tan nerviosa en aquelles poses tan arrogants que em vaig pegar un bac impressionant, la capa, els tacons, tot se'n va anar a fer la mà. ¡Ha, ha, ha!

A mi m'haurien de dir Charpa-Camarona. M'encanta el flamenco, i això que no m'has sentit cantar. Tota la música que tinc a casa és de Camarón. També m'agraden Fosforito, Menese. Però el que més em mola és el Camarón de la Isla. □